

Politika boje proti podvodům v Ministerstvu dopravy

Ministr dopravy přijímá tuto Politiku boje proti podvodům jakožto konkrétní projev principu nulové tolerance k podvodům a podvodnému jednání, ke kterému se ministr i Ministerstvo dopravy hlásí. Cílem Politiky boje proti podvodům je přispět k posílení organizační kultury, jejíž součástí by mělo být rovněž odmítání protiprávních a neetických jevů, mezi něž podvody patří. Politika dále nastavuje konkrétní pravidla a postupy týkající se prevence, prošetřování, odhalování, a nápravy podvodů a podvodného jednání v Ministerstvu dopravy, metodické podpory, koordinace, výměny informací a podpory vzdělávání v této oblasti.

Politika boje proti podvodům vědomě navazuje na již zavedené postupy zejména v oblasti boje proti korupci, šetření stížností a stížnostních podnětů, prošetřování oznámení podle zákona o ochraně oznamovatelů a v oblasti střetu zájmů, jakož i zabránění vzniku dvojího financování ve vztahu k financování projektů z prostředků fondů EU.

Ve vztahu k předcházení, prošetřování a odhalování podvodů vychází Politika boje proti podvodům z decentralizačního přístupu, který posiluje povědomí, odpovědnost a angažovanost při potírání negativních jevů, včetně podvodů, na individuální úrovni a úrovni jednotlivých organizačních útvarů Ministerstva dopravy. Při tom cíleně využívá některých již zavedených a osvědčených postupů, zejména v oblasti prošetřování tak, aby posílila efektivitu boje proti podvodům a současně v maximální možné míře snížila jeho administrativní náročnost.

Politika boje proti podvodům uvedený decentralizační přístup doplňuje a vyvažuje centralizací v oblasti metodické a jiné vhodné podpory jednotlivým organizačním útvarům Ministerstva dopravy, nastavení základního rámce komunikace a výměny informací mezi základními aktéry a systému pravidelného vzdělávání. Tyto prvky zabraňují roztržštění přijatých postupů podle podmínek jednotlivých organizačních útvarů v Ministerstvu dopravy, a naopak umožňují sjednocování těchto postupů.

Podvodem se pro účely politiky boje proti podvodům rozumí neoprávněné obohacení sebe nebo jiného na úkor prostředků státního rozpočtu České republiky, rozpočtu Evropské unie nebo jiných veřejných rozpočtů prostřednictvím úmyslného konání nebo opomenutí spočívajícího v

- a) poskytnutí nepravdivých, nesprávných nebo neúplných údajů v jakékoli formě,
- b) neposkytnutí údajů, jestliže existuje právní povinnost k jejich poskytnutí, nebo
- c) použití takových prostředků v rozporu s podmínkami, za kterých byly poskytnuty.

Podvodným jednáním se pro účely politiky boje proti podvodům rozumí úmyslné konání nebo opomenutí směřující k získání neoprávněného obohacení podle předchozího odstavce.

1. Státní zaměstnanci a zaměstnanci zařazení v Ministerstvu dopravy odmítají podvody a podvodné jednání. Státní zaměstnanci a zaměstnanci při výkonu služby či práce nebo v souvislosti s ním nepáchají podvodné jednání, ani se na takovém jednání nepodílí, nepodněcují k němu ani jej nijak nepodporují nebo nepropagují, naopak podvodné jednání a jeho projevy netolerují a podle svých možností proti nim zakročují. Zvláštní pozornost je věnována oblasti poskytování veřejných prostředků třetím subjektům, ať už ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu Evropské unie, ve formě dotací či v jiné obdobné podobě.

2. Představení a vedoucí zaměstnanci zařazení v Ministerstvu dopravy v rámci jimi řízených organizačních útvarů vhodným způsobem pravidelně připomínají a propagují výše uvedené závazek nulové tolerance k podvodům a podvodnému jednání při výkonu služby či práce a v souvislosti s ním a podporují státní zaměstnance a zaměstnance při jeho dodržování.

3. Státní zaměstnanec a zaměstnanec, který se při výkonu služby či práce nebo v souvislosti s ním setká s podvodem, podvodným jednáním, pokusem o něj nebo pojme důvodné podezření, že k podvodu, podvodnému jednání nebo pokusu o něj došlo, dochází nebo dojde, bez zbytečného prodlení (1) podle svých možností podnikne kroky k zabránění podvodu či podvodného jednání, popřípadě k zabránění či zmenšení jeho negativních následků, zejména vzniku škody, a (2) informuje svého bezprostředního nadřízeného, popřípadě jiného vyššího nadřízeného, je-li bezprostřední nadřízený do podvodu či podvodného jednání zapojen (popř. může-li být zapojen).

4. Představený a vedoucí zaměstnanec, který se dozví o podvodu, podvodném jednání nebo o důvodném podezření podle předchozího bodu nebo na základě podnětu třetí osoby, bez zbytečného prodlení (1) podle svých možností podnikne kroky k zabránění podvodu či podvodného jednání, popřípadě k zabránění či zmenšení jeho negativních následků, zejména vzniku škody, a (2) informuje svého bezprostředního nadřízeného, popřípadě jiného vyššího nadřízeného, je-li bezprostřední nadřízený do podvodu či podvodného jednání zapojen (popř. může-li být zapojen) a (3) ve spolupráci s ním zabezpečí prošetření věci. Na prošetření se nesmí podílet státní zaměstnanci a zaměstnanci, u nichž je podezření, že jsou či by mohli být do prošetřovaného podvodu nebo podvodného jednání zapojeni.

5. Na základě výsledků prošetření přijme představený a vedoucí zaměstnanec odpovídající opatření, je-li to třeba. Taková opatření přijme pro jím řízený organizační útvar, popřípadě navrhne jejich přijetí jinému organizačnímu útvaru.

6. Informace o zahájení prošetřování ve věci podvodu nebo podvodného jednání, jeho výsledku a přijatých nebo navrhovaných opatřeních sdělí příslušný představený nebo vedoucí zaměstnanec Odboru interního auditu a kontroly a dále Odboru fondů EU, jedná-li se o podvod nebo podvodné jednání ve spojitosti s poskytováním prostředků z rozpočtu Evropské unie. Odbor interního auditu a kontroly a Odbor fondů EU poskytují dotčenému organizačnímu útvaru při řešení situace podporu, zejména odbornou poradou, doporučením vhodného postupu nebo společným provedením konkrétního úkonu. Nemůže-li šetření provést dotčený útvar, provede jej Odbor interního auditu a kontroly.

7. Nikdo nesmí být postižen za to, že postupoval podle této politiky, zejména že oznámil podvod, podvodné jednání nebo podezření na něj, podnikl kroky k zabránění podvodu či podvodného jednání, popřípadě k zabránění či zmenšení jeho negativních následků, prováděl či se podílel na provádění prošetřování a návrhu odpovídajících opatření, jednal-li v dobré víře a nedošlo-li ke zneužití uvedených postupů.

8. Odbor interního auditu, Odbor fondů EU, Kancelář státního tajemníka a osoby příslušné k přijímání a posuzování oznámení podle zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů si podle potřeby, nejméně však jednou ročně poskytují a vyměňují informace vztahující se k oblasti podvodů a podvodného jednání, jejich oznamování a šetření a využívají tyto informace k průběžnému zlepšování šetření a odhalování podvodů, k přijímání, případně návrhům obecných opatření v oblasti potírání podvodů a v oblastech souvisejících, je-li to účelné, a k případné úpravě či aktualizaci jimi spravovaných programových nebo metodických dokumentů a služebních či vnitřních předpisů. Osoby příslušné k přijímání a posuzování oznámení podle zákona o ochraně oznamovatelů sdílejí a poskytují pouze takové informace, které jsou v souladu s jejich povinnostmi a s právy oznamovatelů podle tohoto zákona.

9. Odbor personální zabezpečuje konání pravidelných školení v oblasti předcházení, odhalování a potírání podvodů a podvodného jednání, a to alespoň jednou za dva roky. Tato školení jsou zaměřena na zaměstnance, kteří provádí či mohou provádět prošetřování v oblasti podvodů; povinně se jej účastní vybraní státní zaměstnanci zařazení v Odboru interního auditu a kontroly a Odboru fondů EU.

10. Jednotlivé organizační útvary evidují soudní rozhodnutí související s podvody a podvodným jednáním, která se týkají Ministerstva dopravy a spadají do jejich působnosti, a pravomocné rozsudky bezodkladně postupují v anonymizované podobě Odboru komunikace ke zveřejnění na internetových stránkách Ministerstva dopravy. Jednotlivé organizační útvary, případně Odbor interního auditu a kontroly a Odbor fondů EU postupují Odboru komunikace ke zveřejnění na internetových stránkách Ministerstva dopravy rovněž vybrané informace o dobré praxi při šetření podvodů a podvodného jednání a při přijímání nápravných opatření.